

Opasraportti

HuTK - Saamelainen kulttuuri 2007-2009 (2007 - 2009)

SAAMELAINEN KULTTUURI

Oulun yliopistolle on annettu valtakunnalliseksi tehtäväksi kehittää saamen kielen ja saamelaisen kulttuurin ylintä opetusta ja tutkimusta. Saamen kielen oppiaineen rinnalla pääaineena aloitti vuonna 2004 oppiaine "Saamelainen kulttuuri", joka tuottaa saamelaista kulttuuria syvällisesti tuntevia asiantuntijoita; tutkijoita, opettajia ja kulttuurialan ammattilaisia. Oppiaineen sisältöä kehitetään ensisijaisesti saamelaisyhteisöjen lähtökohdista, joihin kuuluu olennaisesti omaehtoisen tutkimuksen edistäminen. Tavoitteena on myös laajemmin lisätä tietoa ja ymmärrystä saamelaisesta kulttuurista.

Saamelaisen kulttuuriperinnön lisäksi oppiaine perehdyttää nykypäivän saamelaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Saamelaisen kulttuurin kehitys on sidoksissa pohjoismaiden ja Venäjän historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja oikeudellisiin oloihin. Saamelaista kulttuuria tarkastellaan laajemminkin ennen kaikkea pohjoisten alkuperäiskansojen näkökulmasta, johon sitä yhdistävät lähinnä luonnonolot ja historialliset vaiheet sekä perinteisiin oikeuksiin kohdistuvat vaatimukset.

Kandidaatin- ja maisterintutkinnon suorittaminen kestää noin viisi vuotta. Tutkijan ja opettajan työn lisäksi opinnot antavat valmiuksia monenlaisiin kulttuurialan tehtäviin Suomen saamelaisympäristön lisäksi pohjoismaisissa ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä. Kulttuurialan ammattilaisia tarvitaan saamelaishallinnon lisäksi kuntien ja valtion hallinnossa sekä erilaisissa järjestöissä esimerkiksi kulttuuritapahtumien tuottajina ja kulttuuri- ja taideprojektien vetäjinä. Oppiaineen tarkoituksena on yleisemminkin luoda edellytyksiä pohjoisten kulttuurien ja alkuperäiskansojen tuntemukselle ja kulttuurienväliselle kommunikaatiolle.

Sopivia sivuaineita ovat esimerkiksi saamen kieli, kulttuuriantropologia, sosiologia, Suomen ja Skandinavian historia, arkeologia tai kulttuurimaantiede Oulun yliopistossa sekä esimerkiksi ympäristöoikeus tai kansainväliset suhteet Lapin yliopistossa. Tutkintoon kuuluvat myös käytännön kielitaitoon tähtäävät saamen kielen opinnot.

Saamelainen kulttuuri sivuaineena

Saamelainen kulttuuri on vapaasti valittava sivuaine, joka sopii täydentämään esimerkiksi kulttuuriantropologian, historiatieteiden tai saamen kielen pääainetta. Saamelaisen kulttuurin perusopinnot ovat pakolliset opettajiksi aikoville saamen kielen opiskelijoille.

Opiskeluoikeus

Pääaineoikeuden voi saada osallistumalla valintakokeeseen, joka järjestetään tarkemmin ilmoitettavana ajankohtana. Muiden oppiaineiden opiskelijoille saamelainen kulttuuri on vapaasti valittava sivuaine.

Opintojen aloittaminen ja opiskelu

Opiskelijoiden tulee ilmoittautua yliopiston opintotoimistossa. Osoitteenmuutoksesta on tehtävä ilmoitus Humanistisen tiedekunnan kansliaan (HU391) tai yliopiston opintotoimistoon.

Kunkin lukukauden alussa ilmestyy laitoksen opetusohjelma, joka on haettavissa instituutin amanuenssilta (HU327) (ks. myös <http://www.oulu.fi/giellagas>). Informaatio- ja palautetilaisuuksista sekä opiskelijoille tärkeistä tapahtumista kerrotaan oppiaineen ilmoitustaululla.

Opetus koostuu luennoista, kirjatenteistä, seminaareista ja muista harjoituksista. Tentit voidaan suorittaa tiedekunnan tenttipäivinä ja ne arvostellaan asteikolla 0–5 tai asteikolla hyväksytyt/hylätyt. Tentteihin ilmoittaudutaan täyttämällä ilmoittautumiskuori, joka jätetään viimeistään 10 vrk ennen tenttiä Giellagas-instituutin käytävällä sijaitsevaan

postilaatikkoon. Tentit voidaan osittain korvata luentopäiväkirjoilla ja kotiesseillä, joista sovitaan tentaattoreiden kanssa. Myös muilla laitoksilla järjestettävillä sopivilla luennoilla voi korvata saamelaisen kulttuurin opintovaatimuksia. Tenttisuorituksissa on aina ilmoitettava tentittävien opintoviikkojen määrä ja suoritettava/ korvattava opintojaksot (koodi ja nimi). Suoritetut opintojaksot kirjataan opintorekisteriin, joka opiskelijan tulee tarkistaa noin puolen vuoden välein. Tallennettuja opintosuorituksia säilytetään kuusi kuukautta tulosten julkistamisen jälkeen.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat amanuenssi puh. 553 3486, professori puh. 5533489 tai 040 5780492 ja lehtori puh. 5533494 tai 040 5183781. Luettelo opintojaksojen tentaattoreista on oppiaineen ilmoitustaululla.

Opintokokonaisuuksien oppimistavoitteet

Perusopinnot antavat yleistiedot saamelaisen kulttuurin pääpiirteistä sekä historiallisista ja alueellisista vaihteluista. Opinnit koostuvat seitsemästä osiosta, joissa opiskelija johdatetaan historian, elinkeinojen, yhteiskunnan, perinteistiedon ja alkuperäiskansojen kulttuurien tietämyksen lisäksi tutkimuksenteon prosessiin. Opintojen pohjana ovat luennot, joiden oheismateriaalina käytetään tenttikirjallisuutta ja artikkelikansioita sekä harjoituksia ja ekskursioita.

Aineopintojen tarkoituksena on syventää tietoja saamelaisesta ja alkuperäiskansojen kulttuurista. Tutkimuksen ja metodologian osuus lisääntyy, sillä teoriaosion lisäksi opintoihin sisältyy kandidaatintutkielma seminaaritoineen. Aineopintoihin sisältyy vapaavalintainen osio, jossa opiskelija voi joko syventää tietämystään omista kiinnostuksen kohteistaan esimerkiksi sovittavan kirjallisuuden avulla tai suuntautua käytäntöön työharjoittelun kautta. Aineopintokokonaisuuden erityisenä tavoitteena on humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto.

Syventävien opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille syvälliset tieteelliset ja käytännölliset valmiudet saamelaisen kulttuurin tutkimustyössä ja valmentaa heitä tieteellisten tulosten yhteiskunnallisessa soveltamisessa. Syventävät opintojen erityisenä tavoitteena on filosofian maisterin tutkinto.

Saamen kielen opinnot

Jo kandidaatintutkintoon edellytetään kohtuullista saamen kielen taitoa, joka on avain saamelaisen kulttuurin syvällisempään ymmärtämiseen. Ei-äidinkielisille järjestetään 25 op laajuinen saamen kielen opintopaketti, joka on pakollinen sivuaine kandidaatin tutkinnossa. Saamea äidinkielenään puhuvat suorittavat 25 op:n laajuiset saamen kielen perusopinnot. Kieliopinnot järjestää saamen kielen oppiaine.

World Indigenous Studies

Giellagas-instituutti järjestää opetusta itsenäisen World Indigenous Graduate Exchange (WIGE) -ohjelman puitteissa (ks. erillinen esittely). Saamelaisen kulttuurin opiskelijat voivat käyttää WIGEn opintojaksoja korvaavina aineopinnoissa ja syventävissä opinnoissa, tai liittää WIGE-opinnit maisterin tutkintoon omana kokonaisuutenaan.

Oppimateriaali

Yleisoppikirjoja ja temaattisia kokoomateoksia erityisesti saamelaisen nykykulttuurin alalta on vähän, ja suuri osa merkittävistä tutkimustuloksista on ilmestynyt artikkeleina eri julkaisuissa. Siksi saamelaisen kulttuurin oppiaineessa käytettävä oppimateriaali on koottu pääosin ”artikkelikansioihin”, jotka ovat saatavilla laitoksen ja yliopiston kirjastoista normaalin tenttiaineiston tavoin. Tiedot kansioista ja muusta kirjallisuudesta julkaistaan jokasyksyisten opinto-ohjelmien ohessa.

Opintojen rakenne

Kandidaatintutkinnon laajuus on 180 opintopistettä. Siihen kuuluvat pääaineen perusopinnot (25 op), aineopinnot (45 op) sekä sivuaine-, kieli- ja viestintäopintoja.

Maisterintutkinnon laajuus on 120 op. Siihen kuuluu pääaineen opintoja vähintään 80 op.

PERUSOPINNOT 25 OP

- 683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin 3 op
- 683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia 4 op
- 683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri 3 op
- 683374P Saamelainen yhteiskunta ja oikeudet 4 op
- 683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taide 5 op

683395P Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit 3 op
683377P Johdatus saamentutkimukseen 3 op

AINEOPINNOT 45 OP

683396A Saamelaiden menneisyyden erityiskysymyksiä 5 op
683397A Saamelainen kulttuuriympäristö 6 op
683398A Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa 6 op
683399A Perinteistiedon ja -taidon välittyminen 6 op
683500A Saamelaisuuden muuttuvat kuvat 5 op
683501A Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö 4 op
683502A Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia 3 op
683392A Valinnaiset opinnot tai harjoittelu 3-10 op
683384A Kandidaatintutkielma 10 op

SYVENTÄVÄT OPINNOT

683385S Syventyminen alan erityisteemoihin 10 op
683386S Perehtyminen teoriaan ja metodeihin 12 op
683387S Seminaari 8 op
683388S Pro gradu - tutkielma 40 op
682289S Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu 10 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

683395P: Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit, 3 op
683501A: Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö, 4 op
683371P: Johdatus saamelaiseen kulttuuriin, 3 op
683377P: Johdatus saamen tutkimukseen, 3 op
683384A: Kandidaatintutkielma, 10 op
683386S: Perehtyminen teoriaan ja metodeihin, 12 op
683373P: Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri, 3 op
683399A: Perinteistiedon ja -taidon välittyminen, 6 op
683388S: Pro gradu -tutkielma, 40 op
683397A: Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö, 5 op
683374P: Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet, 5 op
683372P: Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaiden historia, 4 op
683398A: Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa, 6 op
683394P: Saamelaiden maailmankuvat ja taiteet, 5 op
683396A: Saamelaiden menneisyyden erityiskysymyksiä, 5 op
683500A: Saamelaisuuden muuttuvat kuvat, 5 op
683502A: Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia, 3 op
683387S: Seminaari, 8 op
683385S: Syventyminen alan erityisteemoihin, 10 op
682289S: Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu, 2 - 10 op
683392A: Valinnaiset opinnot tai harjoittelu, 5 op

Opintojaksoiden kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksoiden kuvaukset

683395P: Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit, 3 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683395P Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

Suomi/englanti.

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Tutustutaan alkuperäiskansojen yhteisöön ja pohjoisten kansojen kulttuureihin.

Sisältö:

Johdatetaan alkuperäiskansan käsitteeseen ja sen merkitykseen kansainvälisissä yhteyksissä ja tutustutaan erityisesti pohjoisten kansojen nykypäivään ja historiaan.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683501A: Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opitaan tuntemaan ja ymmärtämään etnisten suhteiden dynamiikkaa kansallisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

Sisältö:

Perehdytään saamelaisalueiden etnisiin suhteisiin sekä syvennetään tietoa maailman ja erityisesti arktisen alueen alkuperäiskansojen kansainvälisestä roolista ja yhteistoiminnasta.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683371P: Johdatus saamelaiseen kulttuuriin, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

Suomi.

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Annetaan yleiskuva saamelaisen kulttuurin moninaisuudesta.

Sisältö:

Esitellään saamelaiskulttuurin alueellista, kielellistä ja kulttuurista vaihtelua eri tieteenalojen ja tutkimusperinteiden näkökulmista.

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683377P: Johdatus saamen tutkimukseen, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anni-Siiri Länsman

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683377P Johdatus saamen tutkimukseen (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Tutustutaan saamentutkimukseen ja tutkimustyön perusteisiin.

Sisältö:

Johdatetaan saamentutkimuksen historiaan, organisaatioihin ja nykYTEEMOIHIN sekä käytännön tutkimustyöhön.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset; omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

Hylätty/ 0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683384A: Kandidaatintutkielma, 10 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Harjaannutaan tieteellisen tekstin kirjoittamiseen, esittämiseen ja suulliseen argumentointiin.

Sisältö:

Perehdytetään opiskelijat ohjatusti tutkimuksenteon käytäntöön ja tieteellisen tekstin tuottamiseen.

Toteutustavat:

Kandiseminaari sekä luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin pääaineopiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Osallistutaan kandiseminaariin ja työskennellään omatoimisesti tutkielman valmistamiseksi. Luennoista ja harjoituksista luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja lehtori.

683386S: Perehtyminen teoriaan ja metodeihin, 12 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

12 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Annetaan opiskelijalle teoreettiset ja menetelmälliset keinot pro gradun aineiston monipuoliseen käsittelyyn.

Sisältö:

Perehdytetään opiskelija syvällisesti erilaisiin saamelaisista kulttuuria koskeviin teorioihin.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitustyöt yms.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuustentti/essee; harjoitustyö; erikseen sovittu tapa.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683373P: Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Väyrynen, Anna-Liisa

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Tutustutaan saamelaisen kulttuurin kehittymiseen suhteessa ympäristöön.

Sisältö:

Tutustutaan saamelaisen kulttuuriympäristön käsitteeseen ja perehdytään saamelaisten perinteisiin elinkeinoihin sekä aineelliseen kulttuuriperintöön.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683399A: Perinteistiedon ja -taidon välittyminen, 6 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

Suomi, saame, englanti.

Ajoitus:

2./ 3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opitaan tuntemaan kulttuuriperinnön muutos- ja välittymisprosesseja ja ymmärtämään kulttuuriperinnön eri merkityksiä nykypäivänä.

Sisältö:

Paneudutaan saamelaisten uskonnolliseen historiaan, eri perinteenlajien muutokseen, perinteistiedon ja – taidon välittymiseen sekä kulttuuriperinnön käyttöön ja merkitykseen nykypäivänä ja tulevaisuudessa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683388S: Pro gradu -tutkielma, 40 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

40 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Tutkielman avulla opiskelija osoittaa valmiutta tieteelliseen ajattelutapaan, tutkimusmenetelmien hallintaan, perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen sekä kykyä tieteelliseen viestintään.

Sisältö:

Ensisijaisesti omaan tutkimukseen perustuva omatoiminen opinnäyte, jossa saamelaiseen kulttuuriin liittyvää aineistoa käsitellään teoreettisen tutkimusmallin avulla.

Toteutustavat:

Itsenäinen työskentely (gradun ohjaajan tukemana).

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tutkielman kirjoittaminen ja toimittaminen sidottuina kappaleina (2) tiedekuntaan, pro gradun tarkastusseminaari.

Arviointiasteikko:

Approbatur, lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683397A: Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./ 3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Syvennetään tietämystä saamelaisen kulttuuriympäristön eri ulottuvuuksista.

Sisältö:

Perehdytetään saamelaisalueiden elinkeinoihin ja niiden välisiin suhteisiin sekä ympäristönkäyttöön liittyviin käsityksiin ja oikeuksiin. Aineellisen kulttuurin lisäksi huomioidaan henkinen kulttuuriperintö paikannimistä tarinoihin.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683374P: Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anni-Siiri Länsman

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683374P Saamelainen yhteiskunta ja oikeudet (AVOIN YO) 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Tutustutaan saamelaiseen nyky-yhteiskuntaan ja saamelaisten asemaan eri kansallisvaltioissa.

Sisältö:

Esitellään saamelaisten yhteiskunnallista toimintaa ja yhteiskunnallisia laitoksia sekä niiden historiallista rakentumista. Johdatetaan saamelaisten oikeudelliseen asemaan Pohjoismaissa ja Venäjällä.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683372P: Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Lehtola, Veli-Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Tutustutaan saamelaisalueiden esihistoriaan ja saamelaisten historiallisiin vaiheisiin.

Sisältö:

Käydään läpi arkeologiset ja historialliset perustiedot ja -käsitykset saamelaisten alkuperästä, elinkeinojen ja yhteiskunnan vaiheista sekä saamelaisten roolista ”oman historiansa tekijöinä”.

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja/ kirjallisuustentti.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683398A: Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa, 6 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./ 3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Syvennetään tietoa ja ymmärrystä saamelaisen nyky-yhteiskunnan kehityksestä ja toiminnasta.

Sisältö:

Perehdytään syvemmin saamelaisten (kulttuuri-) itsehallinnon ja yhteiskunnallisten laitosten rakentumisprosesseihin ja toimintaan. Lisäksi tarkastellaan edellisten suhdetta sekä saamelaisiin yhteisöihin ja että ympäröiviin suuryhteiskuntiin ja muuhun maailmaan. Lisäksi syvennetään tietoa ja ymmärrystä saamelaisten sosiaalisten instituutioiden muodoista ja merkityksestä nyky-yhteiskunnassa.

Toteutustavat:

Luennot (ja mahdolliset vierailut/ekskursiot).

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683394P: Saamelaisten maailmankuvat ja taiteet, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Lehtola, Veli-Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taide (AVOIN YO) 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Annetaan perustiedot saamelaisten henkisen kulttuurin perinteestä sekä nykypäivän maailmankuvasta ja taiteesta.

Sisältö:

Esitellään saamelaisten maailmankuvan juuria ”samanismista” kerronta- ja joikuperinteeseen. Annetaan yleiskuva saamelaisten nykyisen kirjallisuuden, kuvataiteen, elokuvan ja teatterin lähtökohdista ja moninaisuudesta.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen ja taiteeseen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio ja taide.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683396A: Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Perehdytään saamelaisten menneisyyden kysymyksiin historian ja arkeologian näkökulmista.

Sisältö:

Perehdytään saamelaisia koskevan historian tutkimuksen erityiskysymyksiin ja – teemoihin, kuten saamelaisten poliittiseen historiaan sekä Suomen saamelaisten lähihistoriaan.

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683500A: Saamelaisuuden muuttuvat kuvat, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opitaan ymmärtämään ja analysoimaan muuttuvia saamelaiskuvauksia ja niihin liittyviä käytäntöjä.

Sisältö:

Perehdytään historiallisesti ja yhteiskunnallisesti muuttuviin saamelaiskuvauksiin (representaatioihin) sekä syvennytään saamelaiseen "identiteettipolitiikkaan" ja puhetapoihin mm. nykyaikaisessa ja mediassa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683502A: Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia, 3 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Väyrynen, Anna-Liisa**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

3 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Perehdytetään opiskelija monitieteisen saamentutkimuksen lähtökohtiin, kysymyksenasetteluihin ja menetelmiin sekä tiedontuottamisen tapoihin.

Sisältö:

Esitellään monitieteistä saamentutkimusta ja tapoja tuottaa tietoa erilaisten aineiston pohjalta.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja lehtori.

683387S: Seminaari, 8 op**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

8 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Harjaannutaan käytännön tutkimustyöhön.

Sisältö:

Opiskelija osallistuu vähintään kaksi lukukautta kestävään laudatur-seminaariin (läsnä vähintään 4/5 istunnoista).

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Seminaarissa harjoitellaan käytännön tutkimustyötä valmistamalla tutkimussuunnitelma, laudaturesitelmä sekä viimeistelyä vaille oleva pro gradun käsikirjoitus. Seminaarin aikana opiskelija opponoi yhden työn sekä laatii esseen tai referaatin oman pro gradun aihepiiristä.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683385S: Syventyminen alan erityisteemoihin, 10 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Perehdytään kirjallisuuden ja oman tutkimuksen kautta oman pro gradun aihepiiriin, tutkimuskohteeseen ja teemoihin.

Sisältö:

Kurssin aikana tutustutaan oman pro gradun aihepiiriin, teemaan ja tutkimushistoriaan valinnaisen kirjallisuuden avulla.

Toteutustavat:

Omatoiminen työskentely ja perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuustentti. Tentin jälkeen valmistellaan essee, jossa oma tutkimusongelma sidotaan teoreettiseen taustaan ja laajempaan tutkimuskenttään.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

682289S: Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu, 2 - 10 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

2 - 10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Jonkun saamelaiskulttuuriin liittyvän erityisalan tietojen ja taitojen laajentaminen ja syventäminen.

Sisältö:

Alaan soveltuva harjoittelu ja/tai kursseja liittyen omaan kiinnostuksen alaan saamelaiskulttuurissa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset, itsenäinen työskentely ja kirjallisuuteen perehtyminen.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sovitaan erikseen.

Arviointiasteikko:

Hyväksytyt/hylätty; 0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683392A: Valinnaiset opinnot tai harjoittelu, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 - 10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija suuntautuu johonkin erityisteemaan tai – alaan erikseen valittavan kirjallisuuden tai muun materiaalin avulla tai käytäntöön harjoittelun avulla.

Sisältö:

Sovitaan erikseen.

Toteutustavat:

Sovitaan erikseen.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sovitaan erikseen.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.